

پرستاری سلامت فرد و جامعه

تألیف

دکتر فریده ملک‌شاهی

عضو هیئت علمی و استادیار دانشگاه علوم پزشکی لرستان

بر اساس سرفصل وزارت آموزش و پرورش

سرشناسه	: ملک‌شاهی، فریده، ۱۳۴۵ -
عنوان و نام پدیدآور	: پرستاری سلامت فرد و جامعه: بر اساس سر فصل وزارت آموزش و پرورش/ تالیف فریده ملک‌شاهی؛ [برای] دانشگاه علوم پزشکی لرستان.
مشخصات نشر	: اراک: کتاب ونوس، ۱۳۹۹.
مشخصات ظاهری	: ۱۷۱ ص.
شابک	: ۹۷۸-۶۲۲-۶۱۸۴-۶۰-۱
وضعیت فهرست نویسی	: فیا
یادداشت	: چاپ قبلی: انتشارات حیدری: وزین مهر، ۱۳۹۶.
یادداشت	: کتابنامه: ص. [۲۳۱] - ۲۳۲.
موضوع	: پرستاری بهداشت جامعه
موضوع	: Community health nursing
موضوع	: خانواده‌ها -- بهداشت روانی Families-- Mental health
شناسه افزوده	: وزارت آموزش و پرورش
شناسه افزوده	: Iran. Vezarat Amuzesh va Parvarish
شناسه افزوده	: دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی استان لرستان
رده بندی کنگره	: ۶۱۰.۳۹۸
رده بندی دیویی	: ۶۱۰.۳۴۷
شماره کتابشناسی ملی	: ۶۱۰۹۲۲۸

تالیف: دکتر فریده ملک‌شاهی

نوبت چاپ: اول / ۱۳۹۹

مدیر تولید: فائزه حمید

شمارگان: ۱۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۶۱۸۴-۶۰-۱

قیمت: ۶۹۰۰۰ تومان

این اثر، مشمول قانون حمایت از مؤلفان و مصنفان و هنرمندان مصوب ۱۳۴۸ است.

هر کس تمام یا قسمتی از این اثر را بدون اجازه مؤلف (ناشر)، منتشر یا بخش کند مورد پیگرد قانونی قرار خواهد گرفت.

مراکز بخش:

دفتر مرکزی: اراک، میدان سرداران، جنب بیمارستان ولی عصر، مجتمع پارس، فروشگاه کتاب ونوس - تلفن: ۰۸۷۳۲۲۴۶۳۰۷

فروشگاه ۱: خیابان انقلاب، خیابان ۱۲ فروردین، خیابان شهدای زاندارمری غربی، روبروی اداره پست، پلاک ۱۲۴، طبقه اول، واحد ۲، تلفن:

۶۶۹۷۶۶۷۸-۶۶۹۷۶۴۹۹

فروشگاه ۲: خیابان انقلاب، روبروی دانشگاه، پاساژ فروزنده، طبقه همکف، پلاک ۲۲۳، تلفن: ۶۶۴۹۹۲۱۴-۶۶۴۹۲۷۸۶

فروشگاه ۳: خیابان انقلاب، روبروی دانشگاه، پاساژ فروزنده، طبقه همکف، پلاک ۳۰۸، تلفن: ۶۶۴۷۸۹۴۷

فروشگاه ۴: خیابان انقلاب، بین ۱۲ فروردین و فخر رازی، روبروی نشر جیحون، فروشگاه کتب پزشکی، ۶۶۴۹۹۲۱۴

فروشگاه ۵: بجنورد، خیابان ۱۷ شهریور جنوبی، نبش کوچه پرتانی، پلاک ۳۱۲، فروشگاه نشر حیدری، تلفن ۰۵۸۳۲۲۲۶۳۰۵۸

فروشگاه ۶: خرم‌آباد، دانشگاه علوم پزشکی کمالوند، فروشگاه نشر حیدری، تلفن: ۰۹۱۸۸۴۸۶۱۵۰

و کتاب‌فروشی‌های معتبر سراسر کشور

فهرست مطالب

۳	فصل اول: بهداشت
۳	منشأ و تاریخچه بهداشت در جهان و ایران
۴	تعریف بهداشت
۴	مفهوم جامعه و تعریف آن
۶	فلسفه بهداشت عمومی و یا بهداشت جامعه
۶	پرستار بهداشت جامعه
۶	مفهوم پرستاری بهداشت جامعه (Archer & Fleshman)
۸	مفهوم و تعریف سلامت
۱۲	ابعاد سلامتی
۱۷	فصل دوم: تعیین کننده‌های سلامت Determinants of Health
۱۹	تعیین کننده‌های سلامت
۱۹	عوامل اجتماعی تعیین کننده سلامت
۲۱	بعضی از عوامل فردی مؤثر بر سلامت
۲۱	عوامل محیطی
۲۲	شیوه‌های زندگی مردم
۲۲	خدمات بهداشتی و درمانی، کیفیت و نحوه ارائه: (واکسیناسیون، مراقبت، ساندویچ، ...)
۲۳	فصل سوم: ارتقاء سلامت
۲۵	تاریخچه ارتقاء سلامت (کنفرانس‌های ارتقاء سلامت)
۲۵	پیش نیازهای سلامت
۲۶	مفاهیم عملکرد ارتقاء سلامت
۲۷	تعهدات در قبال ارتقاء سلامت
۳۲	ابعاد فعالیت‌ها برای خلق محیط‌های حامی سلامت
۴۱	فصل چهارم: مفهوم و انواع پیشگیری
۴۳	مفهوم پیشگیری

۴۳	پیشگیری نخستین
۴۳	پیشگیری اولیه
۴۴	پیشگیری ثانویه
۴۵	پیشگیری ثالثه
۴۵	تعریف بیماری‌های واگیر
۴۵	ویژگی‌های بیماری‌های واگیر
۴۶	عوامل مؤثر بر بیماری واگیر
۴۶	روش‌های انتقال عامل عفونی
۴۷	مراحل بیماری واگیر

فصل پنجم: مقاومت (Resistance) ۴۹

۵۱	مقاومت
۵۱	ایمن‌سازی و واکسیناسیون
۵۲	طبقه‌بندی ایمنی
۵۳	واکسن
۵۴	اجزاء واکسن
۵۴	زنجیره سرد
۵۴	نکات مهم در ایمن‌سازی

فصل ششم: مراقبت‌های بهداشتی اولیه ۵۷

۵۹	مراقبت‌های بهداشتی اولیه
۶۲	اهداف نظام سلامت کارکردهای نظام سلامت
۶۴	اصول خدمات بهداشتی اولیه
۶۶	وجوه مراقبت‌های بهداشتی اولیه
۶۶	اجزاء P.H.C
۶۷	شاخص‌های جهانی مراقبت‌های بهداشتی اولیه

فصل هفتم: آموزش سلامت مبتنی بر نظریه‌ها و الگوها ۶۹

۷۱	اصطلاحات و مفاهیم پایه در آموزش سلامت مبتنی بر نظریه و الگو
۷۳	دلایل استفاده از نظریه‌ها و الگوهای مطالعه رفتار در حوزه سلامت
۷۴	دسته‌بندی بر اساس کارکرد الگوها و نظریه‌ها

۷۴	دسته‌بندی بر اساس سطح مخاطب
۷۴	الگوی باور سلامتی
۷۷	نظریه عمل استدلالی/ رفتار برنامه‌ریزی‌شده
۸۲	الگوی فرا نظریه‌ای
۸۷	الگوی پرسید-پرسید

۹۳	فصل هشتم: نیازسنجی
۹۵	نیازسنجی
۹۵	انواع نیازها در ارتقاء سلامت
۹۶	شناسایی نیازها
۹۷	ارزیابی نیازها در ارتقاء سلامت
۹۷	روش‌های ارزیابی نیازهای جامعه
۱۰۰	اهمیت نیازسنجی
۱۰۱	کار عملی
۱۰۱	اعضای تیم نیازسنجی آموزش سلامت
۱۰۵	روش‌های نیازسنجی در سازمان‌ها
۱۰۷	روش‌های نیازسنجی در جامعه

۱۱۱	فصل نهم: بهداشت مدارس
۱۱۵	تعریف بهداشت مدارس
۱۱۷	اهداف آموزش بهداشت مدارس
۱۱۸	نتایج آموزش بهداشت در مدارس
۱۱۹	سازماندهی و روش‌های آموزش بهداشت مدارس
۱۲۲	راه‌های ارتقاء بهداشت از طریق مدارس

۱۳۳	فصل دهم: نظام‌های ارائه‌دهنده خدمات سلامت در جهان و ایران
۱۳۵	تعریف نظام سلامت
۱۳۵	دسته‌بندی بر اساس نظام‌های اقتصادی
۱۳۸	نظام ارائه خدمات بهداشتی درمانی دولتی در ایران
۱۴۱	سایر بخش‌های ارائه خدمات بهداشتی درمانی در ایران
۱۴۲	تقسیم‌بندی مناطق ۶ گانه سازمان جهانی بهداشت

۱۴۲	سایر سازمان های ارائه دهنده خدمات سلامت در ایران
۱۴۵	فصل یازدهم: گروه، پویایی گروه کاربرد آن در بهداشت جامعه و خانواده
۱۴۷	گروه و پویایی گروه
۱۴۷	تعاریف گروه
۱۴۸	انواع گروه
۱۵۰	ویژگی های گروه
۱۵۰	تاریخچه گروه
۱۵۰	احساس هدف مشترک
۱۵۱	همبستگی گروهی
۱۵۱	کنش و واکنش
۱۵۲	معیارها و استانداردهای گروه
۱۵۲	پویایی گروه
۱۵۳	ساختار نقش در گروه
۱۵۳	سبک های رهبری
۱۵۳	انواع گروه در حیطه بهداشتی
۱۵۴	مزایای تشکیل گروه
۱۵۴	مضار تشکیل گروه
۱۵۵	دلایل تشکیل گروه
۱۵۵	مراحل تکامل گروه
۱۵۶	هدف از پویایی گروه
۱۵۹	فصل دوازدهم: اقتصاد بهداشت
۱۶۱	تعریف اقتصاد از دیدگاه های مختلف
۱۶۱	شاخه های علم اقتصاد
۱۶۲	تاریخچه اقتصاد بهداشت
۱۶۲	تعریف اقتصاد بهداشت
۱۶۲	اهداف اقتصاد بهداشت
۱۶۳	عوامل مؤثر در تقاضای مردم برای مراقبت های بهداشتی درمانی
۱۶۳	عوامل مؤثر در عرضه خدمات بهداشتی درمانی
۱۶۳	رویکردهای تعیین حق سرانه

- عوامل مؤثر در تعادل در عرضه و تقاضا در بهداشت و درمان ۱۶۴
- اندازه طرح‌ها، تخصیص منابع و بازده بهداشتی ۱۶۵
- برآورد هزینه‌های اجرای پروژه‌های بهداشتی درمانی ۱۶۶
- شاخص‌های اقتصادی ۱۶۸
- منابع مورد استفاده ۱۷۱

www.ketab.ir

مقدمه

بهداشت در واقع کلید درهای آینده به روی فعالیت‌های اقتصادی و پیشرفت‌های اجتماعی یک ملت است و سلامت جامعه در گرو رعایت اصول بهداشتی می‌باشد و جامعه‌ای که سالم و تندرست باشد می‌تواند به‌عنوان سرمایه اجتماعی هر کشوری از منافع خود دفاع و حقوق لازمه خود را کسب نماید.

تأمین سلامت و برخورداری از زندگی سالم، از حقوق مسلم شهروندی است و از شاخص‌های اصلی جامعه ایده‌آل، داشتن بهداشت سلامت مطلوب است. اگرچه تأمین این حق شهروندی از وظایف دولت است. همچنین به‌سندم برخورداری از سلامت، مصون ماندن از بیماری‌ها و دستیابی به مراقبت‌های بهداشتی، یکی از حقوق انسانی به شمار می‌آید که در بسیاری از قطعنامه‌های سازمان ملل متحد و کنوانسیون‌های بین‌المللی تأکید شده است. تأکید بر انجام اقدامات پیشگیری بر درمان به‌عنوان یکی از مهم‌ترین راه‌های تأمین سلامت فرد و جامعه تعیین شده است. در قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران بر مسائل بهداشت تأکید زیادی شده است. در اصول سوم، بیست و نهم و چهل و سوم قانون اساسی بر ضرورت تأمین بهداشت و فراهم نمودن امکانات بهداشتی و درمان بیماری‌ها، بسط و گسترش خدمات درمانی تأکید شده است. در این راستا هم ما بر آن شدیم که در افزایش سلامت و تندرستی جامعه گامی هرچند کوچک برداشته و سهمی در سلامت فرد و جامعه داشته باشیم و امید است کتاب فوق بتواند در پیشبرد اهداف سلامت مفید واقع شود.